

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin häirintää sekä pesien ja munien hävittämistä

Hakija

Tmi Jukka-Pekka Issakainen

Asia

Lupahakemus kahden kalalokin (*Larus canus*) pesän ja niissä olevien munien hävittämiseen kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi ajalla 5.5.-6.6.2025 Joensuussa, Pohjois-Karjalassa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kahden kalalokin pesän ja niissä olevien munien siirtämiseen tai hävittämiseen. Toinen pesistä on kerrostalon ja toinen saman taloyhtiön autokatoksen katolla. Linnut hyökkäilevät asukkaiden kimppuun kahdesta eri suunnasta ja sotkevat ulosteillaan ikkunoita, parvekelaseja ja autoja. Alue on ns. ruutukaava-aluetta eikä pesiä voi siirtää viereiselle tontille, sillä silloin linnut aloittaisivat siellä saman hyökkäilyn. Koko alue koostuu kerrostaloyhtiöistä ja niiden piha-alueista ja yleisistä kaduista/kevyenliikenteenväylistä. Pesissä on hakemushetkellä munia.

Lokkien pesien täsmällisiä paikkoja on vaikea ennustaa, joten ennakkotorjuntaa on haastavaa tehdä. Rakennusten kattoja ei pysty kattamaan lintupiikeillä koko alalta, sillä se estäisi huoltotoimenpiteet kattojen kautta.

Kyseiseen kohteeseen on myönnetty aiemmin lupa VARELY 3093/2021 ja 3477/2024. Aiemmat luvat ovat jääneet käyttämättä, koska poikaset ovat ehtineet kuoriutua ennen kuin lupa pesien ja munien siirtoon tai hävittämiseen on myönnetty.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesien ja munien hävittämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 6.6.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kaksi kalalokin pesää ja niissä olevat munat hakemuksessa esitetyiltä kattoalueilta Joensuussa.
- 3 Pesää, jossa on poikaset, ei saa siirtää tai hävittää.

- 4 Pesien hävittämisen jälkeen pesäpaikoilla ja kattoalueiden muilla turvallisuuden kannalta kriittisillä paikoilla tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä, jotta kalalokkiparit eivät palaishi samalle alueelle pesimään. Pesinnän estämiseen voi käyttää pressuesteitä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.
- 5 Mikäli kalalokit yrittävät pesiä katolla uudestaan torjuntatoimenpiteistä huolimatta, tällä luvalla saa hävittää myös mahdolliset uudet pesäaihiot. Jotta linnut siirtyisivät muualle pesimään, tulee kattoalueet tarkastaa säännöllisesti ja hävittää pesäaihiot nopeasti.
- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida kesäkuun loppuun (30.6.2024) loppuun mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/3425/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä pesien, munien sekä mahdollisten pesäaihioiden määrät ja hävittämisaikakohdat. Lisäksi tulee raportoida keinot ja toimenpiteet, joilla kalalokkien pesintää jatkossa ehkäistään.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Kerrostalon ja autokatoksen katolla pesivät kalalokit aiheuttavat turvallisuusriskin kerrostalon pihassa ja autojen luo kulkeville ihmisille sekä huoltoyhtiön työntekijöille. Erityisesti poikasvaiheessa pesivät linnut voivat käyttäytyä aggressiivisesti ja hyökkäillä katoilta ihmisten päälle.

Kerrostalo ja autokatos sijaitsevat ruutukaava-alueella, eikä pesien läheisyydessä ei ole paikkaa, johon pesät voisi turvallisesti siirtää lokkien aiheuttaman turvallisuus- ja terveysriskin poistamiseksi. Ongelmaan ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua, kuin pesien ja munien hävittäminen. Lupaa ei ole myönnetty poikasten tappamiseen, koska toimenpiteet tulee suorittaa ennen poikasten kuoriutumista.

Pesien hävittämisen jälkeen tulee varmistaa, etteivät kalalokit rakenna uusia pesiä samoille paikoille tai muille paikoille kattoalueita, joissa niiden pesintä voi uhata ihmisten terveyttä ja turvallisuutta. Kattoalueet tulee tarkastaa säännöllisesti ja hävittää pesäaihiot ennen munintaa. Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään todennäköisyyttä sille, että kalalokit voivat aloittaa uuden pesinnän muualla. Lupaehtojen mukaisesti pesintää ehkäiseviä menetelmiä tulee kehittää, jotta ongelma ei enää toistuisi.

Luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalalokin suotuisaan suojelutasoon, koska lupaehtojen mukaisesti toimiessa lintujen on mahdollista pesiä onnistuneesti vielä kuluvalle pesimäkaudella.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalalokit aiheuttavat parhaillaan uhkaa terveydelle ja turvallisuudelle ja luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttaman turvallisuusriskin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Saija Porramo ja ratkaissut yksikön päällikkö Olli Mattila.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Karjalan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-karjala@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Joensuu kirjaamo@jns.fi

Pohjois-Karjalan Lintutieteellinen Yhdistys ry. (PKLTY) lintuhannu57@gmail.com

SLL Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry. pohjois-karjala@sll.fi

Tapiola Karelia ry. (Pohjoiskarjala) info@tapiolary.com

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/3425/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/3425/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Porramo Saija 09.05.2025 15:44

Ratkaisija Mattila Olli 09.05.2025 16:26

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.